Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1215

2025 6 25

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2025/1215

2025 m. birželio 17 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013, kiek tai susiję su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriams pagal grynojo pastovaus finansavimo rodiklį taikomais reikalavimais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([3]),

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/876 ([4]) į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 ([5]) įtrauktas grynojo pastovaus finansavimo rodiklio (toliau – NSFR) reikalavimas, taikomas kredito įstaigoms. Tas reikalavimas atspindėjo dalį susitarimo „Bazelis III“ standartų, dėl kurių susitarė Bazelio bankų priežiūros komitetas (toliau – BBPK) ir kurie buvo parengti siekiant užtikrinti, kad kredito įstaigų turimo pastovaus finansavimo pakaktų vienų metų laikotarpiui, ir taip užkirsti kelią pernelyg dideliam turto ir įsipareigojimų terminų neatitikimui ir pernelyg dideliam kliovimuisi trumpalaikiu didmeniniu finansavimu. NSFR reikalavimas taikomas nuo 2021 m. birželio 28 d.;

(2) šiuo metu Reglamento (ES) Nr. 575/2013 428r straipsnio 1 dalies g punkte, 428s straipsnio 1 dalies b punkte ir 428v straipsnio a punkte yra numatyti pastovaus finansavimo koeficientai sumoms, gautinoms iš finansavimo sandorių su finansiniais klientais, kai tų sandorių likutinis terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai. Priklausomai nuo atitinkamo finansavimo sandorio, tie finansavimo koeficientai yra 0 %, 5 % arba 10 %. Tačiau Reglamento (ES) Nr. 575/2013 510 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad ne vėliau kaip 2025 m. birželio 28 d. tie finansavimo koeficientai turi būti atitinkamai padidinti iki 10 %, 15 % ir 15 %. Tuo atidėtu padidinimu kredito įstaigoms buvo siekiama suteikti pakankamai laiko palaipsniui prisitaikyti prie konservatyvesnio kalibravimo ir įvertinti, ar tas kalibravimas buvo tinkamas. Be to atidėto padidinimo, buvo priimti kiti pakeitimai siekiant užtikrinti, kad NSFR reikalavimo nustatymas nesutrikdytų susijusių užtikrinimo įkaitu rinkų, be kita ko, valstybės obligacijų rinkų, likvidumo;

([1]) 2025 m. gegužės 2 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([2]) 2025 m. balandžio 29 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([3]) 2025 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2025 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimas.
([4]) 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/876, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos, susijusios su sverto koeficientu, grynojo pastovaus finansavimo rodikliu, nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimais, sandorio šalies kredito rizika, rinkos rizika, pagrindinių sandorio šalių pozicijomis, kolektyvinio investavimo subjektų pozicijomis, didelėmis pozicijomis, ataskaitų teikimo ir informacijos atskleidimo reikalavimais, ir Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, (OL L 150, 2019 6 7, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj).
([5]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, (OL L 176, 2013 6 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

(3) pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 510 straipsnio 6 dalį Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (EBI), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ([6]), buvo įgaliota vertinti pastovaus finansavimo, reikalingo su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais (toliau – VPĮFS) ir su neužtikrintaisiais sandoriais su finansiniais klientais, kai tų VPĮFS ar tų neužtikrintųjų sandorių likutinis terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, susijusiai finansavimo rizikai padengti, tvarkos tinkamumą. Vadovaudamasi tuo įgaliojimu 2024 m. sausio 16 d. EBI pateikė ataskaitą dėl konkrečių NSFR sistemos aspektų. Toje ataskaitoje padaryta išvada, kad būtino pastovaus finansavimo koeficientų, taikomų Reglamento (ES) Nr. 575/2013 428r straipsnio 1 dalies g punkte, 428s straipsnio 1 dalies b punkte ir 428v straipsnio a punkte nurodytiems sandoriams, padidinimas turėtų nereikšmingą poveikį kredito įstaigų NSFR lygiui. Tačiau toje ataskaitoje nebuvo vertinamas platesnis kontekstas ar šalutinis poveikis valstybės skolos rinkų likvidumui ir poveikis valstybės obligacijų rinkoms. Todėl aplinkybės, pateisinančios būtino pastovaus finansavimo koeficientų padidinimo, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 510 straipsnio 8 dalyje, atidėjimą vis dar egzistuoja. Visų pirma, kadangi didžioji dalis VPĮFS užtikrinama valstybės skolos priemonėmis, susijusio būtino pastovaus finansavimo padidinimas galėtų sumažinti likvidumą atitinkamose rinkose. Tai savo ruožtu galėtų kelti riziką, kad valstybėms narėms susidarys papildomų finansavimo išlaidų ir pasikeis pinigų politikos poveikio mechanizmai;

(4) be to, kitos BBPK narių jurisdikcijos nustatė VPĮFS skirtus būtino pastovaus finansavimo koeficientų lygius, kurie yra identiški šiuo metu taikomiems pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013. Todėl, atsižvelgiant į didelę tarptautinę konkurenciją VPĮFS rinkoje, padidinus būtino pastovaus finansavimo koeficientus ne vėliau kaip 2025 m. birželio 28 d. susidarytų nevienodos tarptautinės sąlygos, kurios pakenktų Sąjungos finansų rinkoms;

(5) siekiant išvengti tų nenumatytų pasekmių, VPĮFS ir neužtikrintiesiems sandoriams su finansiniais klientais, kai tokių sandorių likutinis terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, šiuo metu taikomi pastovaus finansavimo koeficientai turėtų tapti nuolatiniai;

(6) siekiant užtikrinti pakankamą sąveikos tarp pastovaus finansavimo poreikio ir turto, gauto kaip užtikrinimo priemonė VPĮFS ir neužtikrintuosiuose sandoriuose su finansiniais klientais, kai tokių sandorių likutinis terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, įskaitant sandorius, užtikrintus valstybės skola, rinkos likvidumo, kredito įstaigų finansavimo rizikos bei galimų tarptautinių pokyčių toje srityje stebėjimą, EBI kas penkerius metus Komisijai turėtų teikti ataskaitą dėl to pastovaus finansavimo poreikio tinkamumo;

(7) laikinai sustabdžius prudencinės tvarkos, taikomos sumoms, gautinoms iš VPĮFS ir iš neužtikrintųjų sandorių su finansiniais klientais, kai tokių sandorių likutinis terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, tęstinumą, rinkos dalyviai susidurtų su teisiniu netikrumu, o visas Sąjungos bankų sektorius – su nepagrįsta administracine bei finansine našta, kurią būtų galima sumažinti aiškiai nustačius numatomą atitinkamų nuostatų taikymo pradžios datą. Todėl, siekiant užtikrinti tos prudencinės tvarkos tęstinumą, šis iš dalies keičiantis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2025 m. birželio 29 d.;

(8) todėl Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 daliniai pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 510 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1) 6 dalis iš dalies keičiama taip:

([6]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB, (OL L 331, 2010 12 15, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

a) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„EBI stebi pastovaus finansavimo sumą, reikalingą finansavimo rizikai, susijusiai su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais, įskaitant pagal šiuos sandorius gautą arba suteiktą turtą, ir su neužtikrintaisiais sandoriais su finansiniais klientais, kai tokių sandorių likęs terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, padengti. Ne vėliau kaip 2029 m. sausio 31 d., o vėliau – kas penkerius metus, EBI Komisijai pateikia ataskaitą dėl to pastovaus finansavimo poreikio tinkamumo. Atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius ir panašių sandorių reguliavimo tvarką kitose jurisdikcijose, tose ataskaitose įvertinami bent šie aspektai:“;

b) d ir e punktai pakeičiami taip:

„d) finansinių klientų pateiktų įsipareigojimų, kurių likęs terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai ir kuriems pagal 428k straipsnio 3 dalies c punktą taikomas 0 % turimo pastovaus finansavimo koeficientas, ir turto, atsiradusio dėl sandorių su finansiniais klientais, kurių likęs terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai ir kuriems pagal 428r straipsnio 1 dalies g punktą, 428s straipsnio 1 dalies b punktą ir 428v straipsnio a punktą taikomas 0 %, 5 % arba 10 % būtino pastovaus finansavimo koeficientas, nevienodos vertinimo tvarkos tinkamumas;

e) didesnių arba mažesnių būtino pastovaus finansavimo koeficientų nustatymo vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriams su finansiniais klientais, visų pirma tiems, kurių likęs terminas yra trumpesnis nei šeši mėnesiai, poveikis:

i) tų sandorių kainų struktūrai ir

ii) turto, gauto pagal tuos sandorius kaip užtikrinimo priemonė, ypač valstybės ir bendrovių obligacijų, rinkos likvidumui;“;

2) 7 ir 8 dalys išbraukiamos.

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymo pradžios data

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2025 m. birželio 29 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2025 m. birželio 17 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA